

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201220
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5819201220.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcov: 1/ M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F., 2/ H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F., obaja zastúpení: Mgr. Gabriel Vons, advokát, G. XXX, XXX XX D., proti žalovanej: Ing. O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX D., zastúpenej: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia - prechod a prejazd, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 4C/31/2019-208 zo dňa 30. decembra 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná **m á** nárok voči žalobcom 1/, 2/ na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh, ktorým sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali, aby súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť spočívajúcu v tom, aby umožnila žalobcom 1/ a 2/ nerušený prechod a prejazd cez pozemok KN-C parc. č. 10558/8, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1022 m² a to len tej jeho časti, ktorá podľa pripojeného geometrického plánu vypracovaného Bc. Tomášom Bukový - GEO2-METAL, Oravská Polhora 454, 029 47 Oravská Polhora, IČO: 46 156 704, č. 43/2018 zodpovedá novovytvorenému pozemku KN-C parc. č. 10558/12, zastavané plochy a nádvoria o výmere 76 m², ktoré pozemky sú zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. F.. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie nárok žalobcov 1/, 2/ posudzoval podľa § 324 ods. 1, 2, 3, § 326 ods. 1, 2, § 325 ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie dôvodil, že základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať, je osvedčenie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Ďalej konštatoval, že tým, že neodkladné opatrenie v spojení s jeho doplnením druhostupňový súd zrušil, nastali dve podstatné okolnosti. V prvom rade stranám sporu zanikli práva a povinnosti, ktoré boli zrušenými rozhodnutiami určené. Z toho vyplýva ďalšia skutočnosť, totiž povinnosť súdu znova rozhodnúť, avšak podľa stavu, jestvujúceho v čase nového rozhodovania. Prvostupňový súd nemôže ignorovať skutočnosti, ktoré nastali po podaní návrhu na

vydanie neodkladného opatrenia a po vydaní vyššie označených rozhodnutí. Skutkový a právny stav, jestvujúci pri vydaní zrušeného neodkladného opatrenia, je tak pre nové rozhodovanie iba čiastočne relevantný a súd prvej inštancie musel brať do úvahy aj neskôr došlé dôkazy a vyjadrenia strán sporu, vrátane ich procesného postupu až do momentu aktuálneho rozhodovania. Podľa súdu prvej inštancie z podaných odvolaní aj z vyjadrení strán sporu možno vyvodíť, že všetci sú úprimne presvedčení o svojom nároku, predkladajú seriózne vyjadrenia na podporu týchto nárokov a postup jednej ani druhej strany súd prvej inštancie nepovažuje za špekulatívny. Konanie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia napokon vyústilo z hľadiska argumentácie do určitej imitácie plnohodnotného civilného konania, čo však nie je účelom tohto procesného inštitútu. Tu má ísť iba o dočasnú úpravu pomerov strán, pričom hlavná ťarcha dokazovania (vrátane skutkovej a právnej argumentácie) môže prebiehať iba na základe riadne podanej žaloby. Do popredia sa preto dostáva riešenie otázok: či v tomto momente existuje bezodkladná potreba dočasne upraviť pomery strán, a to v podobe vecného definovania prvku naliehavosti a nevyhnutnosti, či je ohrozená budúca vykonateľnosť rozsudku, či návrh a dôkazy ako celok osvedčujú skutkové a právne tvrdenia žalobcov, t. j. otázku opodstatnenosti, a v neposlednom rade, či ide o zásah do základných práv a slobôd, ktorý je bez akýchkoľvek pochybností v súlade so zásadou proporcionality. Po vyhodnotení všetkých dostupných dôkazov a vyjadrení strán, súd prvej inštancie zodpovedal už prvú z uvedených otázok negatívne, totiž, že nejestvuje naliehavá potreba zasahovať do vzájomných pomerov medzi žalobcami a žalovanou. Právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu prestali byť pomery strán upravené neodkladným opatrením a vrátili sa do „bodu nula“, keď o nich slobodne rozhodujú žalobcovia a žalovaná. Posledný úkon žalobcov je ich vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 12.06.2020, odvtedy nepredložili súdu žiadny podklad o terajšom stave vecí, a to ani potom, čo zanikla dočasná úprava pomerov v jeho prospech. Súd prvej inštancie však nemohol vychádzať z tak starých skutkových tvrdení, pričom ak neboli k dispozícii aktuálne podklady, niet na základe čoho odôvodniť naliehavosť a nevyhnutnosť úpravy vzájomných vzťahov žalobcov a žalovanej. Možno konštatovať, že v tomto rozsahu žalobcovia náležitým spôsobom neosvedčili základnú podmienku vydania neodkladného opatrenia a nemožno im vyhovieť. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodovanie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nijako nebráni podaniu riadnej žaloby, ba práve naopak, ak existuje medzi dotknutými osobami spor, začatie civilného procesu je jasným vyjadrením vôle žalobcu tento spor vyriešiť. Na základe vykonanej lustrácie bolo zistené, že žalobcovia doposiaľ nepodali na okresný súd žalobu proti Ing. O. Z. o určenie práva prechodu cez predmetné parcely, hoci spor má trvať už od 24.06.2019. Ak žalobcovia v priebehu jeden a pol roka neurobili ani najzákladnejší úkon, smerujúci k vyriešeniu ich sporu s žalovanou, súd celkom jednoznačne konštatuje, že zásah do základných práv a slobôd Ing. O. Z. v rozsahu návrhu žalobcov by bol celkom zjavne neprimeraný. Po zistení nepreukázania podmienok naliehavosti a nevyhnutnosti, za súčasnej neprimeranosti navrhovaného rozhodnutia, súd prvej inštancie návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. Súd prvej inštancie o náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ v rozsahu 100 %.

4. Proti uvedenému uzneseniu podali odvolanie žalobcovia z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Podľa odvolateľov od posledného vyjadrenia sa skutkové pomery nezmenili, a preto žalobcovia ani nemali možnosť predložiť nové skutkové tvrdenia, obdobne tak bolo aj u žalovanej. Preto na základe uvedeného nemožno vyvodíť závery, aké prijal súd prvej inštancie. Žalobcovia až po podaní návrhu zriadili provizórny a dočasný prístup k rodinnému domu súp. č. XXX, a to cez KN-E parcelu 4712/3, pričom zasiahli aj do KN-C parcely č. 10559/6, ktorá nie je v ich vlastníctve. Opakovane zdôraznili, že žalobcovia riešili vzniknutú situáciu, kedy žalovaná zásahom do pokojného a dlhoročného užívania ich vylúčila z prístupu k ich nehnuteľnosti. Podľa žalobcov toto riešenie nie je vyhovujúce do budúca, pretože je priestorovo nedostatočné, kedy nie je možný prístup napr. požiarnymi alebo inými nákladnými vozidlami a vyžiadalo si aj zásah do stavby žalobcu 1/, kedy musela byť odstránená časť opláštenia vedľajšej stavby, aby sa dočasný vstup vôbec mohol zriadiť. Uvedené vyplýva z fotodokumentácie doloženej už v predošlom podaní. Súd prvej inštancie teda vo vzťahu k výroku I. napadnutého uznesenia nevyhodnotil všetky skutočnosti týkajúce sa podkladov na nariadenie neodkladného opatrenia a konkrétne nezdôvodnil svoje rozhodnutie, najmä vo vzťahu k tvrdenému a preukázanému vylúčeniu užívania hospodárskej a príľahlej budovy, čo nespochybňovala ani žalovaná, pretože sa k tomuto vo svojich podaniach nevyjadřila a svoju obranu zamerala len na dočasnú prístupovú cestu zriadenú a využívanú žalobcami. V uznesení absentuje úvaha o tom, ktoré skutočnosti súd prvej inštancie považoval za odôvodnené, a to len konštatovaním, že žalobcami neboli predložené podklady o terajšom stave vecí. Zriadením prístupovej cesty spôsobom uvedeným vyššie nebol riešený celý predmet konania. Vo vzťahu k trovám konania súd prvej inštancie len konštatoval, že ustanovenie

procesného predpisu, na základe ktorého rozhodol, a to bez bližšieho odôvodnenia, je nepostačujúce. Poukázali pritom na skutkové okolnosti, ktoré boli v čase podania návrhu, ktorý minimálne čiastočne trvá až doteraz. Nešlo teda o svojvoľné uplatňovanie alebo zneužívanie práva, čo mal súd prvej inštancie vyhodnotiť aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania a tieto žalovanej v zmysle § 257 CSP nemal priznať, preto navrhli, aby súd prvej inštancie zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalovaná tak, že odvolanie pokladá za nedôvodné, nakoľko sa súd prvej inštancie so skutočnosťami, ktoré sú uvedené v odvolaní, náležite a správne vypořiadal, keďže žalobcovia nemôžu riešiť prostredníctvom neodkladného opatrenia skutočnosti, ktoré je potrebné preukázať a zákon im umožňuje riešiť to inými procesnými prostriedkami v zmysle CSP. Za uvedeného stavu pokladá odvolanie žalobcov za nedôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a spravodlivé, a preto navrhuje potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

6. V replike sa žalobcovia vyjadrili k vyjadreniu žalovanej tak, že v plnom rozsahu zotrvávajú na doterajších písomných podaniach vo veci a nesúhlasia najmä s tvrdením žalovanej, a to, že žalobcovia nepreukázali vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ku ktorej prístup žiadali. Vedľajšia a hospodárska budova boli v dedičskom konaní prejednané ako príslušenstvo hlavnej stavby rodinného domu v tom čase so súp. č. XXX, pričom sú nehnuteľnosti popísané na strane 2 osvedčenia o dedičstve v časti A. aktíva, bod C nehnuteľný majetok pod bod 3.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnuté uznesenie na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami. Odvolatelia v podanom odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijať iný právny záver. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd.

9. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Súčasne je nevyhnutné zohľadniť, že neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery späť. Právne účinky uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti. To platí aj v prípade, ak z hmotného práva vyplýva možnosť priznania určitého nároku alebo uloženia povinnosti za predchádzajúce obdobie. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude iba vtedy opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy a dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebol v danom konaní daný prvok naliehavosti a nevyhnutnosti, keďže žalobcovia 1/ a 2/ majú zriadený dočasný prístup k rodinnému domu súp. č. XXX, a to tak, ako to potvrdili aj v samotnom odvolaní.

10. Odvolací súd sa nestotožnil o námietkou žalobcov 1/, 2/ týkajúcou sa opísania skutkových a právnych tvrdení už v samotnom návrhu, resp. v nasledujúcich podaniach vo veci samej, keďže skutkové pomery sa nezmenili, a preto nemali možnosť predložiť nové skutkové tvrdenia. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že samotní žalobcovia 1/, 2/ síce potvrdili vo svojom odvolaní proti zamietajúcejmu uzneseniu súdu prvej inštancie (v poradí druhom rozhodnutí súdom prvej inštancie po zrušení prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie), že až po podaní návrhu zriadili provizórny a dočasný prístup k rodinnému domu súp. č. XXX, a to cez KN-E parcelu č. 7412/3 (ktorá je v podielovom spoluvlastníctve účastníkov), pričom zasiahli aj do parcely KN-C 10559/6 a riešili tak vzniknutú situáciu, kedy ich žalovaná vylúčila z

prístupu k ich nehnuteľnosti, avšak tieto skutočnosti neuviedli nielen do momentu vydania zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ale takéto tvrdenia neboli produkované ani do vydania nového (v poradí druhého) rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci. Podľa odvolacieho súdu z hľadiska rozhodovania o neodkladnom opatrení platí osobitné procesné pravidlo, podľa ktorého je pre rozhodnutie relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Z hľadiska rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia to možno odvodiť z primeranej aplikácie § 217 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 234 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie je teda viazaný skutkovým a právnym stavom v čase vydania svojho rozhodnutia, pričom musí zohľadniť aj zmeny, ku ktorým došlo od podania návrhu. Osobitný význam má § 329 ods. 2 CSP pre odvolacie konanie. Pri preskúvaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je aj pre odvolací súd relevantný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. To neznamená, že nemôže zopakovať alebo doplniť dokazovanie, avšak je vylúčené, aby svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia. Na tieto skutočnosti odvolací súd neprihliadol. Ak odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci „nový“ stav v čase vydania uznesenia, po kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. Za daných okolností nemôže súd prvej inštancie vychádzať zo stavu, ktorý bol daný v čase vydania zrušeného uznesenia, a teda ešte pred samotným odvolacím konaním.

11. Ďalšie námietky žalobcov 1/, 2/ v odvolacom konaní považoval krajský súd pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku nastolenú stranou, je potrebné, aby bolo reagované len na podstatné a relevantné argumenty strán konania (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 200/09, III. ÚS 209/04). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími irelevantnými okolnosťami prejednávanej veci, už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

12. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľov, že keďže nešlo o svojvoľné uplatňovanie práva, mal súd prvej inštancie prirodzene zohľadniť túto skutočnosť pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP, teda ako dôvod hodný osobitného zreteľa. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o dôvody hodné osobitného zreteľa, tieto predstavujú odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k takej procesnej situácii, ktorá by vyžadovala uplatnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa v danej veci.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže bola v odvolacom konaní proti žalobcom 1/, 2/ plne úspešná.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)